ZAMONAVIY DUNYODA PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK NAZARIY- AMALIY IZLANISHLAR

Quvondiqova Zebiniso Akbarovna
Buxoro davlat tibbiyot instituti Biotibbiyot fakulteti Fundamental tibbiyot yo‘nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya: *Mazkur maqolada zamonaviy ta’lim tizimida pedagogika va psixologiya fanlarining nazariy hamda amaliy yo‘nalishlari tahlil qilinadi. Ta’lim jarayonida innovatsion metodlar, shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv va raqamli texnologiyalarning o‘rni yoritildi. Shuningdek, psixologik muhit va o‘qituvchi kompetensiyasining ahamiyati ko‘rib chiqiladi.*

Kalit so‘zlar: *pedagogika, psixologiya, kompetensiya, innovatsion ta’lim, raqamli texnologiya*

Asosiy qism. Zamonaviy pedagogik nazariyalar va yondashuvlar.

1.Hozirgi davrda ta’lim tizimida shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv ustuvor o‘rin egallamoqda. Bu yondashuv o‘quvchining individual xususiyatlari, qobiliyati va ehtiyojlarini inobatga olgan holda ta’lim jarayonini tashkil etishni nazarda tutadi. Kompetensiyaviy yondashuv esa bilim, ko‘nikma va malakalarni amaliy faoliyatda qo‘llashga qaratilgan. Bu model o‘quvchilarni mustaqil fikrlash, muammoli vaziyatlarda to‘g‘ri qaror qabul qilish va jamoada ishlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Interfaol metodlar, loyihaviy ta’lim, muammoli ta’lim, klaster va “Aqliy hujum” kabi usullar zamonaviy pedagogik izlanishlarning amaliy natijasi sifatida keng qo‘llanilmoqda.

2.Psixologik tadqiqotlarning ahamiyati. Ta’lim jarayonida ijobiy psixologik muhit yaratish o‘quvchilarning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini oshiradi. O‘qituvchining psixologik savodxonligi, empatiyasi va kommunikativ mahorati muhim rol o‘ynaydi. Zamonaviy psixologik tadqiqotlar emotsional intellekt, stressni boshqarish, motivatsiya va shaxslararo munosabatlarni rivojlantirish masalalariga qaratilgan. Ayniqsa, yoshlar o‘rtasida ruhiy zo‘riqish va axborot yuklamasi ortib borayotgan bir sharoitda psixologik qo‘llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish dolzarb vazifadir.

3.Raqamli ta’lim va innovatsion texnologiyalar. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi ta’lim sohasiga yangi imkoniyatlar olib kirdi.

Masofaviy ta’lim platformalari, elektron darsliklar va onlayn baholash tizimlari ta’lim sifatini oshirishga xizmat qilmoqda.Biroq raqamli ta’lim jarayonida o‘quvchilarning psixologik salomatligini saqlash, ortiqcha axborot oqimining salbiy ta’sirini kamaytirish muhim hisoblanadi. Shu sababli pedagog va psixologlar hamkorligi zamonaviy ta’lim jarayonining ajralmas qismiga aylanmoqda. Raqamli texnologiyalar ta’lim jarayonini modernizatsiya qilmoqda.

Xulosa. Zamonaviy dunyoda pedagogik va psixologiya nazariy-amaliy izlanishlar ta’lim tizimini takomillashtirish, shaxs kamolotini ta’minlash hamda jamiyat taraqqiyotiga xizmat qilishda muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda. Globallashuv jarayonlari, axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi hamda ijtimoiy munosabatlarning murakkablashuvi pedagogika va psixologiya fanlari oldiga yangi vazifalarni qo‘ymoqda. Shu bois nazariy bilimlarni amaliyot bilan uyg‘unlashtirish, innovatsion metod va yondashuvlarni joriy etish bugungi kunning dolzarb masalasidir. Pedagogik izlanishlar ta’lim jarayonining samaradorligini oshirish, o‘quvchilarning mustaqil fikrlash, ijodkorlik va tanqidiy tafakkur ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan bo‘lsa, psixologik tadqiqotlar esa shaxsning ruhiy xususiyatlarini o‘rganish, motivatsiya, emotsional barqarorlik va ijtimoiy moslashuv jarayonlarini tahlil qilishga xizmat qiladi. Ushbu ikki yo‘nalishning o‘zaro uyg‘unligi barkamol, raqobatbardosh va ma’naviy yetuk avlodni tarbiyalashda muhim ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy pedagogik va psixologik izlanishlar ta’lim sifatini oshirish, innovatsion muhit yaratish hamda inson kapitalini rivojlantirishning asosiy poydevori hisoblanadi. Nazariya va amaliyotning uzviy bog‘liqligi esa kelajak taraqqiyotini ta’minlovchi eng muhim omillardan biridir.Innovatsion metodlar va psixologik yondashuvlar barkamol shaxsni shakllantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1.To‘raxo‘jayeva M. “Pedagogika nazariyasi va tarixi”. – Toshkent: O‘qituvchi, 2020.

2.G‘oziyev E. “Umumiy psixologiya”. – Toshkent: O‘zbekiston, 2019.

3.Karimova V.M. “Pedagogik psixologiya asoslari”. – Toshkent: Fan va texnologiya.